

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

موسسه تحقیقات علوم دامی کشور

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان فارس

- عنوان پروژه: بررسی تأثیر استفاده از سطوح مختلف علوفه هیدروپونیک جو بر پاسخ به واکسن و خصوصیات کیفی وحسی گوشت بزغاله‌های پرواری
- شماره مصوب پروژه: ۹۵۰۲۲۸-۰۲۰-۱۳-۸۴-۴
- نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد):
- نام و نام خانوادگی مجری / مجریان: مجید هاشمی
- نام و نام خانوادگی ناظر(ان):
- نام و نام خانوادگی مشاور(ان):
- نام و نام خانوادگی همکاران: حمیدرضا قیصری، حسین نوراللهی، عبدالحمید کریمی، سید محمد رضا هاشمی، مظاهر صفدریان، محمدجواد آگاه، محمدجواد مهربانپور، سید محمدحسین حسینی، سجاد موثقی
- محل اجرا: مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان فارس
- تاریخ شروع: ۱۳۹۵
- مدت اجرا: سه سال
- ناشر: موسسه تحقیقات علوم دامی کشور
- شمارگان(تیراژ):
- تاریخ انتشار:
- این اثر در مورخ ۹۸/۴/۲۴ با شماره ۵۵۸۶۵ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
- حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده

با هدف بررسی تأثیر مصرف سطوح مختلف علوفه هیدروپونیک جو بر روی پاسخ به واکسن و خصوصیات شیمیایی، فیزیکی، بافتی و حسی گوشت بزغاله‌های بومی فارس این تحقیق انجام شد. در این آزمایش ۲۸ رأس بزغاله نر بومی فارس (سن ۶-۷ ماه) با میانگین وزن 21 ± 2 کیلوگرم در ۴ تیمار و ۷ تکرار در قالب طرح کاملاً تصادفی قرار گرفتند و بزغاله‌ها در قفس‌های انفرادی و با دسترسی آزاد به آب و خوراک نگهداری شدند. علوفه هیدروپونیک جو در ۴ سطح ۰، ۲۵، ۵۰ و ۷۵ درصد به جای یونجه (بر حسب ماده خشک) جایگزین شد. طول دوره عادت‌پذیری ۱۰ روز و طول دوره آزمایش ۸۰ روز بود. بعد از گذشت ۳ هفته از شروع آزمایش مقدار ۱ میلی‌لیتر واکسن آگالاکسی (رازی، شیراز، ایران) به تمامی دام‌ها بجز ۳ رأس از گروه شاهد تزریق شد. در پایان آزمایش ۶ رأس بزغاله از هر تیمار کشتار شدند. پس از گذشت ۲۴ ساعت از سردخانه‌گذاری لاشه در ۴ درجه سانتی‌گراد، عضله راسته جدا شد و برای آزمایشات شامل فاکتورهای فیزیکی رنگ، ظرفیت نگهداری آب، اُفت ناشی از نگهداری و اُفت ناشی از پخت، فاکتورهای شیمیایی pH، چربی بین ماهیچه‌ای، پروتئین، ماده خشک و میزان اکسیداسیون چربی، فاکتورهای بافتی سختی، چسبندگی، انسجام، ارتجاع و جوش‌پذیری و آزمایشات حسی شامل رنگ، بو، تردی و پذیرش کلی به قطعات کوچکتر تقسیم شدند. نتایج نشان دادند که جایگزینی علوفه هیدروپونیک جو به مقدار ۲۵ درصد بجای یونجه در جیره، باعث افزایش معنی‌دار ($p < 0.05$) مقدار پروتئین گوشت و میزان اکسیداسیون و کاهش معنی‌دار ($p < 0.05$) مقدار اُفت ناشی از پخت نسبت به تیمار شاهد و دیگر تیمارهای آزمایشی گردید. با توجه به نتایج حاصل از این مطالعه می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که جایگزینی علوفه هیدروپونیک جو به جای یونجه در جیره غذایی بزغاله پرواری تا سطح ۷۵ درصد، اثرات منفی بر پاسخ ایمنی بدن به واکسن و خصوصیات شیمیایی، فیزیکی و پایداری اکسیداتیو گوشت در زمان نگهداری در یخچال و فریزر نداشته است.

واژه‌های کلیدی: ارزیابی حسی، بزغاله بومی، خصوصیات فیزیکی شیمیایی، علوفه هیدروپونیک جو، گوشت